

การพัฒนาแบบวัดและโมเดลเชิงสาเหตุของ Global Mindset (ทัศนคติแบบสากล) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันระดับสากลของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในระดับอุดมศึกษา

DEVELOPMENT OF GLOBAL MINDSET ASSESSMENT AND CAUSAL MODEL: A COMPARATIVE STUDY AND APPROACHES TO ENHANCE INTERNATIONAL COMPETITIVENESS OF THAI AND INTERNATIONAL HIGHER EDUCATION STUDENTS

ภัทริยา งามมุข^{1*}
Patariya Ngammuk^{1*}

Received : 20-09-2025

Revised : 24-11-2025

Accepted : 02-12-2025

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด Global Mindset เปรียบเทียบระดับทักษะระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Global Mindset โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษา 600 คน แบ่งเป็นนักศึกษาไทยและต่างชาติกลุ่มละ 300 คน จากสถาบันอุดมศึกษาใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามระดับการศึกษา ประเภทสถาบัน และประเภทหลักสูตร การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2568 โดยการวิจัยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาจาก Global Mindset Inventory (GMI®) ครอบคลุม 3 มิติหลัก คือ ทักษะปัญญา (Intellectual Capital) ทักษะจิตวิทยา (Psychological Capital) และทุนทางสังคม (Social Capital) ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้วยค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) และ Composite Reliability (CR) รวมทั้งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ที่แสดงความตรงเชิงโครงสร้าง ($\chi^2/df = 1.874$, CFI = 0.968, RMSEA = 0.058) และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 15 คน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสังเคราะห์องค์ประกอบของ Global Mindset วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติเชิงอนุมาน (t-test, ANOVA, Chi-Square) การวิเคราะห์เนื้อหา และโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

¹ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

¹ Bangkok University International, Bangkok University

* Corresponding Author's E-mail: patariya.n@bu.ac.th

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาต่างชาติมีระดับ Global Mindset สูงกว่านักศึกษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดยความแตกต่างสูงสุดในด้านทุนทางสังคม (Effect size = .89) ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างแสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้ ($\chi^2/df = 3.655$, CFI = .936, RMSEA = .067) โดยปัจจัยทั้งสิ้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของ Global Mindset ได้ 81.0% คุณลักษณะส่วนบุคคลมีอิทธิพลเชิงบวกสูงสุด ($\beta = .743$) ตามด้วยทักษะภาษาต่างประเทศ ($\beta = .305$) และเครือข่ายทางสังคม ($\beta = .204$) ขณะที่ประสบการณ์ระหว่างประเทศมีอิทธิพลเชิงลบ ($\beta = -.291$) Global Mindset ส่งผลกระทบต่อทุนทางจิตวิทยามากที่สุด ($\beta = .843$) ตามด้วยทุนทางปัญญา ($\beta = .776$) แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อทุนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษานี้ให้แนวทางสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะส่วนบุคคล การออกแบบประสบการณ์ระหว่างประเทศอย่างมีโครงสร้าง และการพัฒนาทุนทางสังคมผ่านกิจกรรมเฉพาะด้าน

คำสำคัญ: Global Mindset / โมเดลสมการโครงสร้าง / ทุนทางสังคม

ABSTRACT

This study aimed to develop and validate the Global Mindset assessment instrument, compare skill levels between Thai and international students, and analyze causal relationships among factors influencing Global Mindset development. The sample comprised 600 students equally divided into 300 Thai and 300 international students from higher education institutions across four regions of Thailand, obtained through stratified random sampling based on educational level, institution type, and program type. Data collection was conducted between June and July 2025. The research employed a questionnaire developed from the Global Mindset Inventory (GMI®), encompassing three main dimensions: intellectual capital, psychological capital, and social capital, which was validated through reliability coefficients (Cronbach's Alpha) and Composite Reliability (CR), complemented by confirmatory factor analysis (CFA) demonstrating construct validity ($\chi^2/df = 1.874$, CFI = 0.968, RMSEA = 0.058), and in-depth interviews with 15 experts to establish the conceptual framework and synthesize Global Mindset components. Data were analyzed using descriptive statistics, inferential statistics (t-test, ANOVA, Chi-Square), content analysis, and structural equation modeling (SEM).

The study revealed significant findings. International students demonstrated significantly higher levels of Global Mindset than Thai students across all components ($p < .001$), with the largest difference in social capital (Effect size = .89). Structural equation modeling analysis showed that the model achieved acceptable fit with empirical data ($\chi^2/df = 3.655$, CFI = .936, RMSEA = .067), with four external factors

explaining 81.0% of Global Mindset variance. Personal characteristics had the highest positive influence ($\beta = .743$), followed by foreign language skills ($\beta = .305$) and social networks ($\beta = .204$), while international experience showed negative effects ($\beta = -.291$). Global Mindset positively influenced psychological capital ($\beta = .843$) and intellectual capital ($\beta = .776$) but did not significantly affect social capital ($\beta = .116$, $p = .447$). This study provides guidance for institutions to develop curricula emphasizing personal characteristics development, structured international experience design, and specific social capital development activities to effectively enhance Thai students' global competitiveness.

Keywords: Global Mindset / Structural Equation Modeling / Social Capital

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเชื่อมโยงกันในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ อันเป็นผลมาจากโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ประเทศไทยต้องมีบทบาทที่กระตือรือร้นและเป็นพลวัตมากขึ้นทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพซึ่งสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมฐานความรู้จึงเป็นความท้าทายสำคัญของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ในบริบทดังกล่าว Global Mindset หรือทัศนคติแบบสากล ได้กลายเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาตนเองในโลกยุคปัจจุบัน โดย Global Mindset หมายถึงทัศนคติที่มีความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คน ทั้งในด้านวัฒนธรรม เชื้อชาติ และความเชื่อต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นที่หลากหลายและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น Levy, Beechler, Taylor & Boyacigiller (2007: 235) ได้นิยาม Global Mindset ว่าเป็นโครงสร้างทางปัญญาที่ซับซ้อน ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถรับรู้และประมวลผลข้อมูลที่หลากหลายจากสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ รวมถึงความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพข้ามเส้นแบ่งทางวัฒนธรรม สำหรับการศึกษเกี่ยวกับองค์ประกอบของ Global Mindset ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดย Javidan & Teagarden (2011: 25) ได้พัฒนา Global Mindset Inventory (GMI®) ซึ่งแบ่ง Global Mindset ออกเป็นสามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ทักษะทางปัญญา (Intellectual Capital) ทักษะจิตวิทยา (Psychological Capital) และทุนทางสังคม (Social Capital) องค์ประกอบเหล่านี้ครอบคลุมตั้งแต่ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ไปจนถึงทัศนคติที่เอื้อต่อการทำงานข้ามวัฒนธรรม และทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ในบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษา การมี Global Mindset กลายเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้มีการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความเป็นนานาชาติมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เดินทางมาศึกษาในประเทศไทย การศึกษาของ Chuelee, Wongwanich, & Rattanavich (2024: 120) เกี่ยวกับ

Growth Mindset ของนักศึกษาไทยในระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาไทยมีกรอบความคิดแบบเติบโตในระดับที่สูงเกี่ยวกับการเรียนภาษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนา Global Mindset

อย่างไรก็ตาม การเปิดรับนักศึกษาต่างชาติมาศึกษาในประเทศไทยนำมาซึ่งความท้าทายในการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาของ ภารดี มหาขันธ์ และคณะ (2555: 15) พบว่านักศึกษาจีนที่ศึกษาในประเทศไทยมีระดับการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น เพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของการพัฒนา Global Mindset ในกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ นอกจากนี้ การศึกษาล่าสุดชี้ให้เห็นว่า Global Mindset มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในหลายมิติ การศึกษาของ ธัญญา ลัญญประสิทธิ์ และคณะ (2566: 98) ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับมุมมองของนักศึกษาต่างชาติต่อการศึกษาในประเทศไทย และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทยที่แตกต่างกัน

แม้ว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับ Global Mindset เพิ่มขึ้น แต่ยังขาดการศึกษาเปรียบเทียบ ทักษะ Global Mindset ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยตรง (Levy et al., 2007: 235; Javidan & Teagarden, 2011: 15) รวมทั้งยังขาดเครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมไทย ซึ่ง Global Mindset Inventory (GMI®) เดิมที่พัฒนาโดย Javidan & Teagarden (2011: 25) ถูกออกแบบสำหรับบริบทธุรกิจและผู้บริหารระดับสูงในประเทศตะวันตก ทำให้อาจไม่สามารถสะท้อนลักษณะเฉพาะของนักศึกษาในวัฒนธรรมเอเชียที่มีค่านิยมแบบรวมหมู่ (Collectivism) และการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูง (High Uncertainty Avoidance) ตาม Hofstede (1980) ซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมตะวันตกที่เน้นปัจเจกนิยม (Individualism) นอกจากนี้ยังขาด การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนา Global Mindset อย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะพัฒนาแบบวัดทักษะ Global Mindset ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย และใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Global Mindset เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันระดับสากลของนักศึกษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีความพร้อมสำหรับการทำงานและการใช้ชีวิตในสังคมโลกที่มีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทักษะ Global Mindset สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะ Global Mindset ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Global Mindset ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ โดยใช้การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM)

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1: การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทักษะ Global Mindset
ในระยะนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบวัดที่มีคุณภาพสำหรับวัดทักษะ Global Mindset ของนักเรียนระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของ Global Mindset Inventory (GMI®) ที่พัฒนาโดย Thunderbird School of Global Management ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนานาชาติ (5 คน) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา (3 คน) นักวิชาการด้านการศึกษาระหว่างประเทศ (4 คน) และผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ (3 คน) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้าน Global Mindset หรือการศึกษานานาชาติไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะ Global Mindset ซึ่งประกอบด้วย 3 มิติหลัก ได้แก่ มิติด้านปัญญา (Intellectual Capital) มิติด้านจิตวิทยา (Psychological Capital) และมิติด้านสังคม (Social Capital)

หลังจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามโดยปรับปรุงจาก Global Mindset Inventory (GMI®) ให้เหมาะสมกับบริบทไทย ผ่านกระบวนการแปลและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน คำนวณค่า Index of Item-Objective Congruence (IOC) และปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 จากนั้นทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษา 30 คน และวิเคราะห์ค่า Cronbach's Alpha สุดท้ายตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)

ระยะที่ 2: การศึกษาเปรียบเทียบทักษะ Global Mindset ในระยะที่สอง ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่พัฒนาขึ้นในระยะแรกเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับทักษะ Global Mindset ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยกลุ่มประชากรประกอบด้วยนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วยนักศึกษาไทย 300 คน และนักศึกษาต่างชาติ 300 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของ Hair et al. (2010) ที่แนะนำให้ม้อัตราส่วนระหว่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variables) ไม่น้อยกว่า 10:1 สำหรับการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) เนื่องจากแบบวัดมีตัวแปรสังเกตได้ 30 ตัว จึงต้องการกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 300 คน และเพื่อเปรียบเทียบระหว่างสองกลุ่ม จึงรวมเป็น 600 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามระดับการศึกษา ประเภทสถาบัน และประเภทหลักสูตร การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2567 จะดำเนินการในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 20 แห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัย

ในกำกับของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนทั้งในกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภูมิภาคต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถามทั้งรูปแบบกระดาษและรูปแบบออนไลน์

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้จะนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและความแตกต่างระหว่างกลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 3: การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและการพัฒนาโมเดลการเรียนรู้ ในระยะสุดท้าย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่สองมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะ Global Mindset ของนักศึกษา ตามกรอบแนวคิดที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสิ้นสี่ตัว ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล (Individual Characteristics) ประสบการณ์ระหว่างประเทศ (International Experience) ทักษะภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Skills) และเครือข่ายทางสังคม (Social Networks) ในขณะที่ตัวแปรตาม คือ Global Mindset โดยใช้การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) โดยก่อนการวิเคราะห์ SEM ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตั้งของเบื้องต้น (Assumptions) ดังนี้: (1) ความเป็นปกติของการแจกแจงข้อมูล (Normality) โดยตรวจสอบค่า Skewness และ Kurtosis ที่ต้องอยู่ระหว่าง ± 2 และ ± 7 ตามลำดับ (West, Finch, & Curran, 1995) (2) ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) โดยใช้ Levene's Test (3) ความเป็นอิสระของข้อมูล (Independence of Observations) (4) การตรวจสอบค่า Multicollinearity โดยพิจารณาจากค่า VIF ที่ต้องไม่เกิน 10 และ (5) การตรวจสอบ Outliers โดยใช้ Mahalanobis Distance ผลการตรวจสอบพบว่าข้อมูลมีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ SEM ทุกประการ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้เกณฑ์การประเมินความกลมกลืน (Goodness of Fit) ตามมาตรฐานสากล ดังนี้: (1) $\chi^2/df \leq 3.0$ (Kline, 2015) (2) $RMSEA \leq 0.08$ (Browne & Cudeck, 1993) (3) $CFI \geq 0.90$ (Hu & Bentler, 1999) (4) $TLI \geq 0.90$ (5) $GFI \geq 0.90$ (6) $AGFI \geq 0.85$ (7) $NFI \geq 0.90$ และ (8) $RMR \leq 0.08$ (Hair et al., 2010)

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามครบถ้วน 600 ชุด พบลักษณะการกระจายของกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สัญชาติ		
ไทย	300	50.0
ต่างชาติ	300	50.0
เพศ		
ชาย	289	48.2
หญิง	305	50.8
อื่น ๆ	6	1.0
อายุ		
18 - 20 ปี	266	44.3
21 - 22 ปี	184	30.7
23+ ปี	134	22.3
ไม่ตอบ	16	2.7
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	572	95.3
ปริญญาโท	24	4.0
ปริญญาเอก	4	0.7
ประเภทสถาบัน		
รัฐ	250	41.7
เอกชน	350	58.3
ประเภทหลักสูตร		
ปกติ	401	66.8
นานาชาติ	199	33.2

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกระจายที่สมดุลระหว่างนักศึกษาไทยและต่างชาติ (50:50) ตามการออกแบบการวิจัย การกระจายตามเพศมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 18 - 22 ปี (75.0%) ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะทั่วไปของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากสถาบันเอกชน (58.3%) และศึกษาในหลักสูตรปกติ (66.8%) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการขยายตัวของภาคเอกชนและหลักสูตรนานาชาติในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัด Global Mindset

การพัฒนาแบบวัด Global Mindset ผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพหลายระดับ โดยเริ่มจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 15 คน ซึ่งให้ข้อมูลสำคัญในการปรับแบบวัดให้เหมาะสมกับบริบทไทย ผู้เชี่ยวชาญเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาทุนทางสังคม โดยเฉพาะทักษะการเข้าอกเข้าใจข้ามวัฒนธรรมที่เป็นจุดอ่อนของนักศึกษาไทย และแนะนำให้เพิ่มข้อคำถามที่สะท้อนบริบทของ

สังคมไทยที่มีลักษณะแบบรวมหมู่ (Collectivist) และให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Relationship-oriented) ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นและความตรงแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นและความตรงของแบบวัด Global Mindset

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	Cronbach's Alpha	Factor Loading	AVE	CR
ทุนทางปัญญา	9	0.704	0.544-0.631	0.396	0.704
- ความรู้ด้านธุรกิจโลก	3	0.240	-	-	-
- ความซับซ้อนทางความคิด	3	0.299	-	-	-
- มุมมองแบบโลกาภิวัตน์	3	0.205	-	-	-
ทุนทางจิตวิทยา	9	0.692	0.559-0.651	0.416	0.692
- ความหลงใหลในความหลากหลาย	3	0.248	-	-	-
- การแสวงหาการผจญภัย	3	0.912	-	-	-
- ความมั่นใจในตนเอง	3	0.080	-	-	-
ทุนทางสังคม	3	0.205	0.582-0.654	0.385	0.205
- ความเข้าอกเข้าใจข้ามวัฒนธรรม	3	0.205	-	-	-

จากตารางที่ 2 พบว่า แบบวัด Global Mindset มีความเชื่อมั่นที่แตกต่างกันในแต่ละองค์ประกอบ โดยทุนทางปัญญามีความเชื่อมั่นในระดับพอใช้ ($\alpha = 0.704$) ทุนทางจิตวิทยาใกล้เคียงกับเกณฑ์ยอมรับได้ ($\alpha = 0.692$) ขณะที่ทุนทางสังคมมีความเชื่อมั่นต่ำ ($\alpha = 0.205$) ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการมีข้อคำถามเพียงสามข้อ นอกจากนี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) แสดงให้เห็นถึงความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัด โดยดัชนีความกลมกลืนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ($\chi^2/df = 1.874$ ซึ่งต่ำกว่า 3.0 ตามเกณฑ์ของ Kline (2015: 276), CFI = 0.968 ซึ่งสูงกว่า 0.90 ตามเกณฑ์ของ Hu & Bentler (1999: 27), RMSEA = 0.058 ซึ่งต่ำกว่า 0.08 ตามเกณฑ์ของ Browne & Cudeck (1993: 144) แม้ว่าค่า AVE จะต่ำกว่าเกณฑ์ 0.50 แต่ค่า Composite Reliability ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ดังนั้นแบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสำหรับการใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ระดับทักษะ Global Mindset ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะ Global Mindset โดยรวมและรายองค์ประกอบแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถิติเชิงพรรณนาของทักษะ Global Mindset โดยรวมและรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	M	SD	Min	Max	ระดับ
ทุนทางปัญญา	3.557	0.530	2.000	4.889	สูง
- ความรู้ด้านธุรกิจโลก	3.265	0.834	1.000	5.000	ปานกลาง
- ความซับซ้อนทางความคิด	3.759	0.625	1.000	5.000	สูง
- มุมมองแบบโลกาภิวัตน์	3.647	0.656	1.000	5.000	สูง
ทุนทางจิตวิทยา	3.715	0.515	2.111	4.889	สูง
- ความหลงใหลในความหลากหลาย	3.272	0.895	1.000	5.000	ปานกลาง
- การแสวงหาการผจญภัย	4.033	0.598	1.000	5.000	สูง
- ความมั่นใจในตนเอง	3.840	0.643	1.000	5.000	สูง
ทุนทางสังคม	3.281	0.692	1.333	5.000	ปานกลาง
Global Mindset รวม	3.585	0.427	2.143	4.714	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษามีระดับ Global Mindset โดยรวมในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.585) โดยทุนทางจิตวิทยามีคะแนนสูงที่สุด (3.715) ตามด้วยทุนทางปัญญา (3.557) และทุนทางสังคม (3.281) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าการแสวงหาการผจญภัยมีคะแนนสูงที่สุด (4.033) แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความกล้าหาญและความเต็มใจที่จะเผชิญกับสิ่งใหม่ ในขณะที่ความรู้ด้านธุรกิจโลกและความหลงใหลในความหลากหลายมีคะแนนในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงพื้นที่ที่ต้องการการพัฒนา

การเปรียบเทียบระดับทักษะ Global Mindset ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะ Global Mindset ระหว่างสองกลุ่มแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบระดับทักษะ Global Mindset ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

องค์ประกอบ	นักศึกษาไทย (n = 300)	นักศึกษาต่างชาติ (n = 300)	การทดสอบ t / p-value
	M ± SD	M ± SD	
ทุนทางปัญญา	3.471 ± 0.511	3.643 ± 0.535	t = -4.039, p < .001*** Cohen's d = 0.330
ทุนทางจิตวิทยา	3.640 ± 0.485	3.790 ± 0.534	t = -3.583, p < .001*** Cohen's d = 0.293
ทุนทางสังคม	3.001 ± 0.612	3.561 ± 0.655	t = -10.822, p < .001*** Cohen's d = 0.884
Global Mindset รวม	3.476 ± 0.393	3.694 ± 0.433	t = -6.455, p < .001*** Cohen's d = 0.527

หมายเหตุ: ***p < .001

จากตารางที่ 4 พบว่านักศึกษาต่างชาติมีคะแนน Global Mindset รวมสูงกว่านักศึกษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดยมีขนาดอิทธิพลในระดับใหญ่ (Cohen's $d = 0.527$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าทุนทางสังคมมีความแตกต่างมากที่สุด (Cohen's $d = 0.884$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาต่างชาติที่ต้องปรับตัวในสภาพแวดล้อมใหม่มีทักษะการเข้าอกเข้าใจข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาแล้วมากกว่านักศึกษาไทย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง

สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดของการวิเคราะห์ SEM ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อคัดเลือกตัวแปรที่เหมาะสมและการวิเคราะห์องค์ประกอบให้ผลที่น่าพอใจ โดยตัวแปรที่คัดเลือกมี Factor Loading สูงกว่า 0.80 ในกรณีส่วนใหญ่ และค่า KMO ทุกปัจจัยอยู่ในระดับดีถึงยอดเยี่ยม จากนั้นนำตัวแปรที่ได้ไปการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เป็นขั้นตอนสำคัญในการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดก่อนการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างแบบเต็ม การวิเคราะห์นี้ช่วยยืนยันว่าตัวแปรที่สังเกตได้สามารถวัดตัวแปรแฝงตามที ออกแบบไว้ได้อย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ CFA ของแต่ละตัวแปรแฝงแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล SEM สำหรับการพัฒนา Global Mindset ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตัวแปร/องค์ประกอบ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ มาตรฐาน	S.E.	C.R.	AVE	CR
PER (คุณลักษณะส่วนบุคคล)				0.512	0.879
PER5 (ความเชื่อมั่นในการปรับตัว)	0.867	0.036	28.276***		
PER6 (ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้)	0.848	0.037	27.220***		
PER7 (ความสามารถเรียนรู้รวดเร็ว)	0.820	0.035	25.691***		
PER8 (การมองความแตกต่างเป็นโอกาส)	0.883	***			
EXP (ประสบการณ์ระหว่างประเทศ)				0.743	0.912
EXP1 (การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ)	0.911	0.031	34.682***		
EXP2 (การเรียนรู้วัฒนธรรมในชั้นเรียน)	0.823	0.028	27.980***		
EXP3 (การทำงานกลุ่มกับเพื่อนต่างชาติ)	0.915	***			
EXP4 (การเดินทางพำนักต่างประเทศ)	0.819	0.035	27.709***		
LANG (ทักษะภาษาต่างประเทศ)				0.803	0.924
LANG3 (การใช้ภาษาต่างประเทศประจำวัน)	0.899	0.036	30.955***		
LANG4 (การฝึกฝนพัฒนาทักษะต่อเนื่อง)	0.866	0.034	29.271***		
LANG5 (ความมั่นใจสื่อสารกับชาวต่างชาติ)	0.902	***			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร/องค์ประกอบ	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ มาตรฐาน	S.E.	C.R.	AVE	CR
SOC (เครือข่ายทางสังคม)				0.758	0.904
SOC3 (การใช้สื่อสังคมเชื่อมต่อทั่วโลก)	0.788	0.037	25.012***		
SOC4 (การเข้าร่วมกิจกรรมหลากหลายวัฒนธรรม)	0.930	0.035	31.528***		
SOC5 (การปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ)	0.906	***			
IC (ทุนทางปัญญา)				0.571	0.842
IC_CC1 (การบูรณาการข้อมูลซับซ้อน)	0.686	0.046	17.285***		
IC_CC3 (การปรับเปลี่ยนวิธีคิด)	0.687	0.043	17.326***		
IC_CO2 (การติดตามประเด็นปัญหาระดับโลก)	0.826	0.047	20.953***		
IC_CO3 (ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ)	0.843	***			
PC (ทุนทางจิตวิทยา)				0.624	0.870
PC_QA1 (ความชอบลองสิ่งใหม่และท้าทาย)	0.813	0.041	22.579***		
PC_QA2 (การปรับตัวในสภาพแวดล้อมไม่แน่นอน)	0.854	***			
PC_QA3 (ความเต็มใจเสี่ยงเพื่อเรียนรู้)	0.832	0.044	23.156***		
PC_SA3 (ความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็น)	0.661	0.049	17.247***		
SC (ทุนทางสังคม)				0.385	0.654
SC1 (เข้าใจเคารพมุมมองคนต่างวัฒนธรรม)	0.582	0.089	8.254***		
SC2 (มองสถานการณ์จากมุมมองต่างวัฒนธรรม)	0.654	0.091	9.127***		
SC3 (ตระหนักอคติวัฒนธรรมและพยายามเอาชนะ)	0.628	***			

หมายเหตุ: *** $p < .001$

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ CFA แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของโมเดลการวัดในหลายมิติ **ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Latent Variables)** ทุกตัวแปรมีค่า Composite Reliability (CR) สูงกว่า 0.87 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเยี่ยม โดยเฉพาะประสบการณ์ระหว่างประเทศ (EXP) และทักษะภาษาต่างประเทศ (LANG) ที่มีค่า CR สูงกว่า 0.90 แสดงถึงความสอดคล้องภายในที่ดีมาก ค่า Average Variance Extracted (AVE) ของตัวแปรเหล่านี้อยู่ระหว่าง 0.512 - 0.803 ซึ่งส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 0.50 สำหรับค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่า 0.80 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยเฉพาะ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกลุ่มกับเพื่อนต่างชาติ (EXP3 = 0.915) การศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (EXP1 = 0.911) และการเข้าร่วมกิจกรรมหลากหลายวัฒนธรรม (SOC4 = 0.930) ที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด

ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Latent Variables) ที่เป็นองค์ประกอบของ Global Mindset แสดงผลที่แตกต่างกัน ทูทางปัญญา (IC) และทูทางจิตวิทยา (PC) มีค่า CR ที่ยอมรับได้ (0.842 และ 0.870 ตามลำดับ) และค่า AVE ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (0.571 และ 0.624 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีคุณภาพการวัดที่ดี

อย่างไรก็ตาม ทูทางสังคม (SC) มีค่า AVE ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (0.385) และค่า CR ที่ต่ำ (0.654) ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายในการวัดทักษะการเข้าอกเข้าใจข้ามวัฒนธรรม การมีเพียง 3 ตัวบ่งชี้อาจไม่เพียงพอในการครอบคลุมความซับซ้อนของทูทางสังคม

ค่า Critical Ratio (C.R.) ของตัวแปรทั้งหมดมีค่าสูงกว่า 1.96 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีส่วนสำคัญในการวัดตัวแปรแฝงที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ยืนยันความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดและความพร้อมในการใช้สำหรับการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างขั้นต่อไป

นอกจากนี้ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของการพัฒนา Global Mindset มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้สำหรับการวิจัยเชิงสำรวจ โดยดัชนีความกลมกลืนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 6 จาก 8 ตัว ได้แก่ RMSEA (.067) ซึ่งต่ำกว่า 0.08 ตามเกณฑ์ของ Browne & Cudeck (1993: 144), RMR (.064) ซึ่งต่ำกว่า 0.08 ตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2010: 654) และ NFI (.914) ซึ่งสูงกว่า 0.90 ตามเกณฑ์ของ Bentler & Bonett (1980: 600) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ขณะที่ดัชนีอื่น ๆ เช่น χ^2/df (3.655) ซึ่งสูงกว่า 3.0 เล็กน้อย แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้สำหรับโมเดลที่ซับซ้อน (Kline, 2015: 277), GFI (.885), CFI (.936) ซึ่งสูงกว่า 0.90 ตามเกณฑ์ของ Hu & Bentler (1999: 27) และ TLI (.926) ซึ่งสูงกว่า 0.90 แม้จะยังไม่ถึงเกณฑ์ที่เข้มงวด แต่มีค่าที่ใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานและอยู่ในระดับที่แสดงถึงความกลมกลืนที่เหมาะสมสถานการณ์นี้สะท้อนความซับซ้อนของปรากฏการณ์ทางสังคมที่ยากต่อการจำลองด้วยโมเดลเชิงสถิติอย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่พบได้โดยทั่วไปในงานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ต้องจัดการกับตัวแปรที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย ดังนั้น โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและใช้งานได้สำหรับการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในบริบทการศึกษานี้

โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับ Global Mindset แสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในโมเดล Global Mindset

เส้นทางเชิงสาเหตุ	ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (β)	S.E.	C.R.	p	สถานะ
คุณลักษณะส่วนบุคคล \rightarrow Global Mindset	.743***	.040	11.960	<.001	มีนัยสำคัญ
ประสบการณ์ระหว่างประเทศ \rightarrow Global Mindset	-.291***	.022	-4.882	<.001	มีนัยสำคัญ
ทักษะภาษาต่างประเทศ \rightarrow Global Mindset	.305***	.027	4.885	<.001	มีนัยสำคัญ
เครือข่ายทางสังคม \rightarrow Global Mindset	.204***	.025	3.569	<.001	มีนัยสำคัญ
Global Mindset \rightarrow ทักษะจิตวิทยา	.843***	.097	12.049	<.001	มีนัยสำคัญ
Global Mindset \rightarrow ทักษะสังคม	.116	.035	.761	.447	ไม่มีนัยสำคัญ

หมายเหตุ: ***p < .001

จากตารางที่ 6 พบผลการวิเคราะห์ที่น่าสนใจหลายประการ

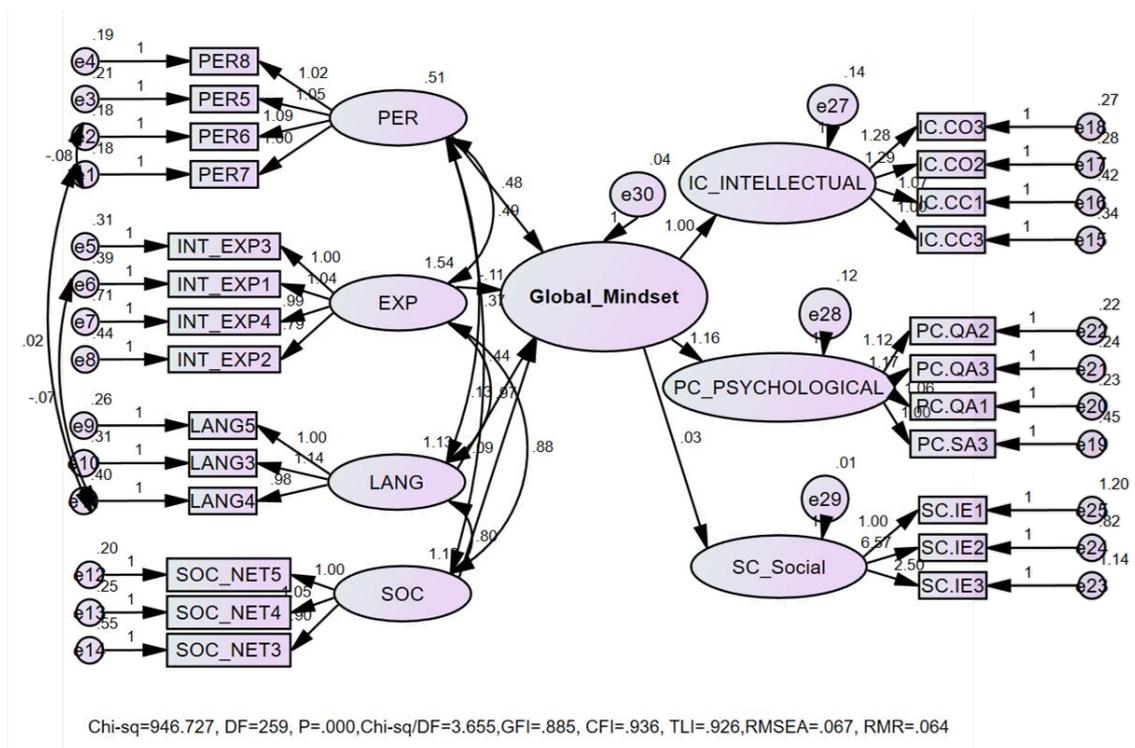
1. คุณลักษณะส่วนบุคคล มีอิทธิพลเชิงบวกสูงสุดต่อ Global Mindset ($\beta = .743$) แสดงให้เห็นว่าเจตคติ ความเชื่อมั่น และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาความคิดแบบโลกาภิวัตน์

2. ประสบการณ์ระหว่างประเทศ มีอิทธิพลเชิงลบต่อ Global Mindset ($\beta = -.291$) ซึ่งขัดกับความคาดหวังทางทฤษฎี อาจเป็นผลจากปรากฏการณ์ “Cultural Shock” หรือการที่ประสบการณ์จริงทำให้เกิดความระมัดระวังมากขึ้น

3. ทักษะภาษาต่างประเทศ และ เครือข่ายทางสังคม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ Global Mindset ($\beta = .305$ และ $.204$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า การสื่อสารและการสร้างเครือข่ายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนามุมมองข้ามวัฒนธรรม

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่าง Global Mindset กับองค์ประกอบย่อย พบว่า Global Mindset ส่งผลต่อทักษะจิตวิทยามากที่สุด ($\beta = .843$) ตามด้วยทักษะปัญญา ($\beta = .776$) แต่ไม่ส่งผลต่อทักษะสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบ่งบอกว่าการพัฒนาทักษะการเข้าอกเข้าใจข้ามวัฒนธรรมต้องการแนวทางเฉพาะที่แตกต่างจากการพัฒนา Global Mindset โดยรวม

ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของ Global Mindset ได้ 81.0% ซึ่งเป็นระดับที่สูงมากและแสดงถึงประสิทธิภาพของโมเดลในการทำนาย

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของการพัฒนา Global Mindset

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัด Global Mindset

ผลการพัฒนาแบบวัด Global Mindset สำหรับนักศึกษาไทยแสดงให้เห็นถึงความท้าทายในการวัดแนวคิดที่ซับซ้อนนี้ในบริบทวัฒนธรรมไทย แบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีความเชื่อมั่นโดยรวมในระดับที่ยอมรับได้ โดยทวนทางปัญญาที่มีความเชื่อมั่นสูงสุด ($\alpha = 0.704$) ตามด้วยทวนทางจิตวิทยา ($\alpha = 0.692$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Javidan & Teagarden (2011: 25 - 27) ที่พัฒนา Global Mindset Inventory (GMI®) ดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม ทวนทางสังคมมีความเชื่อมั่นต่ำ ($\alpha = 0.205$) ซึ่งอาจสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทยที่เป็น High-context culture ตาม Hall (1976: 91 - 92) ที่การสื่อสารและการเข้าใจซึ่งกันและกันอาศัยบริบทมากกว่าการแสดงออกโดยตรง ทำให้การวัดทวนทางสังคมด้วยแบบสอบถามมีความท้าทาย การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแสดงให้เห็นว่าแบบวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างในระดับที่ยอมรับได้ (RMSEA = 0.058, CFI = 0.968) ซึ่งสนับสนุนการใช้แบบวัดนี้ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ แม้ว่าจะต้องตีความผลในส่วนของทวนทางสังคมด้วยความระมัดระวัง

การเปรียบเทียบระดับทักษะ Global Mindset ระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

ผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ โดยนักศึกษาต่างชาติมี Global Mindset สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ (Cohen's $d = 0.527$) ซึ่งเป็นขนาดอิทธิพลระดับใหญ่ การค้นพบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ัญญา ลัญญประสิทธิ์ และคณะ (2566: 98 - 100) และพรพิมล วงศ์ศิริวัฒน์ (2559: 92-94) ที่พบว่านักศึกษาต่างชาติมีความสามารถในการปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรมที่ดี นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Bennett (2004: 62 - 65) เกี่ยวกับ Developmental Model of Intercultural Sensitivity ยังสนับสนุนการค้นพบนี้ว่านักศึกษาที่ได้รับประสบการณ์การใช้ชีวิตข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Immersion) มักพัฒนาความไวต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้ดีกว่า ความแตกต่างที่โดดเด่นที่สุดอยู่ในมิติทุนทางสังคม (Cohen's $d = 0.884$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาต่างชาติที่ต้องปรับตัวในสภาพแวดล้อมใหม่จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเข้าอกเข้าใจและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นพิเศษ ในขณะที่นักศึกษาไทยที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคยอาจไม่มีแรงจูงใจหรือความจำเป็นในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ในระดับเดียวกัน ผลการค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hofstede (1980: 158 - 160) เกี่ยวกับ Cultural Dimensions ที่วัฒนธรรมไทยมีระดับ Uncertainty Avoidance สูง ทำให้นักศึกษาไทยมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหรือท้าทาย

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ Global Mindset

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเผยให้เห็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ทำนายความเข้าใจเดิมในหลายประการ การที่คุณลักษณะส่วนบุคคลมีอิทธิพลสูงสุดต่อ Global Mindset ($\beta = .743$) สอดคล้องกับการศึกษาของภูมิศรัณย์ ทองเหลี่ยม และกรมกิจการเด็กและเยาวชน (2562: 35 - 38) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนา Mindset เป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ ผลการค้นพบนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากการศึกษาของ Caligiuri & Tarique (2012: 610 - 612) ที่พบว่า บุคลิกภาพและทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายเป็นตัวทำนายที่สำคัญของความสำเร็จในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ และการศึกษาของ Bird et al. (2010: 385 - 388) ที่เน้นว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นรากฐานของการพัฒนา Global Mindset ที่ยั่งยืน ผลการค้นพบนี้ยืนยันทฤษฎี Growth Mindset ของ Dweck (2006: 15 - 18) ที่ว่าทัศนคติและแรงจูงใจเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลักในการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดดั้งเดิมที่เน้นการสะสมประสบการณ์หรือทักษะเป็นหลัก

การที่คุณลักษณะส่วนบุคคลมีอิทธิพลสูงสุดนี้ สนับสนุนทฤษฎี Growth Mindset ของ Dweck (2006: 20 - 25) ที่เน้นว่าความเชื่อในการพัฒนาตนเองและทัศนคติเชิงบวกต่อความท้าทายเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ โดยเฉพาะ ความเชื่อมั่นในการปรับตัว (Self-efficacy in Adaptation) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักสูงสุดในคุณลักษณะส่วนบุคคล (Factor Loading = 0.867) สะท้อนถึงความสำคัญของความเชื่อในความสามารถของตนเองในการจัดการกับสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Self-efficacy Theory ของ Bandura (1997: 35 - 40) ที่ว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวกำหนดว่าคุณคนจะเลือกที่จะเผชิญหรือหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ท้าทาย

ส่วนการค้นพบที่ขัดกับความคาดหวังอย่างยิ่งคือประสบการณ์ระหว่างประเทศมีอิทธิพลเชิงลบต่อ Global Mindset ($\beta = -.291$) ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ อัมพร สงคศิริ (2559: 148 - 150) ที่มองว่าโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาเป็นปัจจัยบวก ผลการค้นพบนี้อาจสะท้อนถึงปรากฏการณ์ Cultural Shock **ตามที่ Oberg (1960: 177 - 179) อธิบายว่าเป็นความเครียดที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียสัญลักษณ์และเครื่องหมายทางสังคมที่คุ้นเคย** หรือความระมัดระวังมากเกินไปที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอ การศึกษาของ Ward & Kennedy (1999: 660 - 665) ยังพบว่าประสบการณ์ข้ามวัฒนธรรมที่ไม่มีโครงสร้างหรือการสนับสนุนที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ความเครียดและทัศนคติเชิงลบต่อวัฒนธรรมอื่น แทนที่จะเป็นการเรียนรู้เชิงบวก นอกจากนี้ Kim (2001: 310 - 315) ยังชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์ข้ามวัฒนธรรมอาจทำให้เกิด Defense Mechanism หรือกลไกการป้องกันตนเอง เช่น การถอยกลับไปพึ่งพาเครือข่ายชาวเดียวกัน (Ethnic Enclave) หรือการหลีกเลี่ยงการปฏิสัมพันธ์กับคนต่างวัฒนธรรม การค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hofstede (1980: 162 - 165) เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่มีระดับ Uncertainty Avoidance สูง ทำให้การเผชิญกับสถานการณ์ไม่แน่นอนในต่างประเทศอาจส่งผลเชิงลบต่อความมั่นใจและการพัฒนา Global Mindset

ทักษะภาษาต่างประเทศ ($\beta = .305$) และเครือข่ายทางสังคม ($\beta = .204$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ Global Mindset ตามที่คาดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Chuelee, Wongwanich, & Rattanavich (2024: 120 - 125) เกี่ยวกับความสำคัญของทักษะภาษาในการพัฒนา Global Mindset การศึกษาของ Deardorff (2006: 245 - 250) ยังเน้นว่าทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Intercultural Communication Competence) ซึ่งภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญ เป็นหัวใจของการพัฒนา Global Mindset สำหรับเครือข่ายทางสังคม การศึกษาของ Zaheer & Bell (2005: 810 - 815) พบว่า เครือข่ายที่หลากหลายทางวัฒนธรรม (Diverse Social Networks) ช่วยสร้างความไวทางวัฒนธรรม (Cultural Sensitivity) และความสามารถในการเข้าใจมุมมองที่แตกต่าง (Perspective-taking Ability) การที่โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของ Global Mindset ได้ถึง 81.0% แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโมเดลและความสำคัญของปัจจัยที่ศึกษา โดยการที่ Global Mindset ส่งผลต่อทุนทางจิตวิทยามากที่สุด ($\beta = .843$) แต่ไม่ส่งผลต่อทุนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของการพัฒนา Global Mindset ในบริบทไทย ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับลักษณะวัฒนธรรมไทยที่เป็น Collectivist culture ตาม Hofstede (1980: 215 - 220) ที่การพัฒนาทักษะทางสังคมต้องการการเรียนรู้และการฝึกฝนเฉพาะด้านมากกว่าการพึ่งพา Global Mindset โดยรวม ผลการค้นพบนี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทุนทางสังคมเป็นพิเศษ แยกจากการพัฒนา Global Mindset โดยรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันอุดมศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการปลูกฝังคุณลักษณะส่วนบุคคล เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลมีอิทธิพลสูงสุดต่อ Global Mindset ($\beta = .743$) สถาบันควรบูรณาการ

กิจกรรมที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการปรับตัว ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และการมองความแตกต่างเป็นโอกาสเข้าในหลักสูตรหลัก

2. การออกแบบประสบการณ์ระหว่างประเทศอย่างมีโครงสร้าง จากผลการศึกษาที่พบว่าประสบการณ์ระหว่างประเทศมีอิทธิพลเชิงลบ ($\beta = -.291$) สถาบันควรจัดโปรแกรมเตรียมความพร้อมก่อนและหลังการเดินทาง รวมถึงการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษาแปลงประสบการณ์ที่ท้าทายให้เป็นการเรียนรู้เชิงบวก

3. การจัดกิจกรรมพัฒนาทุนทางสังคมเฉพาะด้าน เนื่องจาก Global Mindset ไม่ส่งผลต่อทุนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญ สถาบันควรออกแบบกิจกรรมเฉพาะด้าน เช่น การจำลองสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม การฝึกทักษะการเจรจาต่อรอง และการทำงานเป็นทีมในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

1. การพัฒนาทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม จากผลการเปรียบเทียบที่พบว่านักศึกษาไทยมีความหลงใหลในความหลากหลายต่ำกว่านักศึกษาต่างชาติ นักศึกษาไทยควรเปิดรับและแสวงหาประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง

2. การพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากทักษะภาษาต่างประเทศมีอิทธิพลเชิงบวกต่อ Global Mindset ($\beta = .305$) นักศึกษาควรฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันและสร้างความมั่นใจในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ

3. การสร้างเครือข่ายทางสังคมที่หลากหลาย นักศึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ใช้สื่อสังคมในการเชื่อมต่อกับเพื่อนต่างชาติ และรักษาการปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อขยายมุมมองและความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2562). รายงานการศึกษาการส่งเสริมกระบวนการทางความคิด

(Mindset) เด็กและเยาวชนสู่ประเทศไทย 4.0. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก:

https://www.dcy.go.th/public/mainWeb/file_download/1646108241558-421488111.pdf

ธัญญา ลัญญาประสิทธิ์, รัตนพงศ์ คงเจริญ, วิสวัส ทองธีรภาพ, สุดาวดี จันทร์ภักดิ์, และเนตรชนก ฤทธาคนี. (2566). การศึกษาไทยในสายตานักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษา วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(3), 93 - 106.

ภารดี มหาขันธ์, Ren Zhiyuan, Sakdina Bunpiem, และศักดินา บุญเปี่ยม. (2555). การปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวจีนในประเทศไทย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก:

<http://dspace.lib.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/2563>

- ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค และกรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2562). **การพัฒนาเยาวชนด้วย Growth Mindset**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://www.dcy.go.th>
- อัมพร สงคศิริ. (2559). ปัจจัยการตัดสินใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเข้าร่วมโครงการ แลกเปลี่ยนนักศึกษา. **วารสาร Mahidol R2R e-Journal**, 3(2), 141 - 154.
- Bandura, A. (1997). **Self-efficacy: The exercise of control**. W.H. Freeman.
- Bennett, J. M., & Bennett, M. J. (2004). **Developing intercultural sensitivity: An integrative approach to global and domestic diversity**. In D. Landis, J. Bennett & M. Bennett (Eds.), *Handbook of intercultural training* (3rd ed). Sage.
- Bentler, P. M., & Bonett, D. G. (1980). Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures. **Psychological Bulletin**, 88(3), 588-606.
- Bird, A., Mendenhall, M., Stevens, M. J., & Oddou, G. (2010). Defining the content domain of intercultural competence for global leaders. **Journal of Managerial Psychology**, 25(8), 810 - 828.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). **Alternative ways of assessing model fit**. In K. A. Bollen & J. S. Long (Eds.), *Testing structural equation models* (pp. 136-162). Sage.
- Caligiuri, P., & Tarique, I. (2012). Dynamic cross-cultural competencies and global leadership effectiveness. **Journal of World Business**, 47(4), 612 - 622.
- Chuelee, P., Wongwanich, S., & Rattavich, S. (2024). Growth Mindset of Thai Undergraduate Students in Language Learning. **Journal of Education Studies, Chulalongkorn University**, 52(2), 112 - 130.
- Deardorff, D. K. (2006). Identification and assessment of intercultural competence as a student outcome of internationalization. **Journal of Studies in International Education**, 10(3), 241 - 266.
- Dweck, C. S. (2006). **Mindset: The new psychology of success**. Random House.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis** (7th ed.). Prentice Hall.
- Hall, E. T. (1976). **Beyond Culture**. Doubleday.
- Hofstede, G. (1980). **Culture's Consequences: International Differences in Work-Related Values**. Sage.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. **Structural Equation Modeling**, 6(1), 1 - 55.
- Javidan, M., & Teagarden, M. B. (2011). **Conceptualizing and measuring global mindset**. *Advances in Global Leadership*, 6, 13-39.

- Kim, Y. Y. (2001). **Becoming intercultural: An integrative theory of communication and cross-cultural adaptation.** Sage.
- Kline, R. B. (2015). **Principles and practice of structural equation modeling** (4th ed.). Guilford Press.
- Levy, O., Beechler, S., Taylor, S., & Boyacigiller, N. A. (2007). What we talk about when we talk about 'global mindset': Managerial cognition in multinational corporations. **Journal of International Business Studies**, 38(2), 231 - 258.
- Oberg, K. (1960). Cultural shock: Adjustment to new cultural environments. **Practical Anthropology**, 7, 177-182.
- Ward, C., & Kennedy, A. (1999). The measurement of sociocultural adaptation. **International Journal of Intercultural Relations**. 23(4), 659 - 677.
- West, S. G., Finch, J. F., & Curran, P. J. (1995). **Structural equation models with nonnormal variables: Problems and remedies.** In R. H. Hoyle (Ed.), *Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications* (pp. 56-75). Sage.
- Zaheer, S., & Bell, G. G. (2005). Benefiting from network position: Firm capabilities, structural holes, and performance. **Strategic Management Journal**, 26(9), 809 - 825.